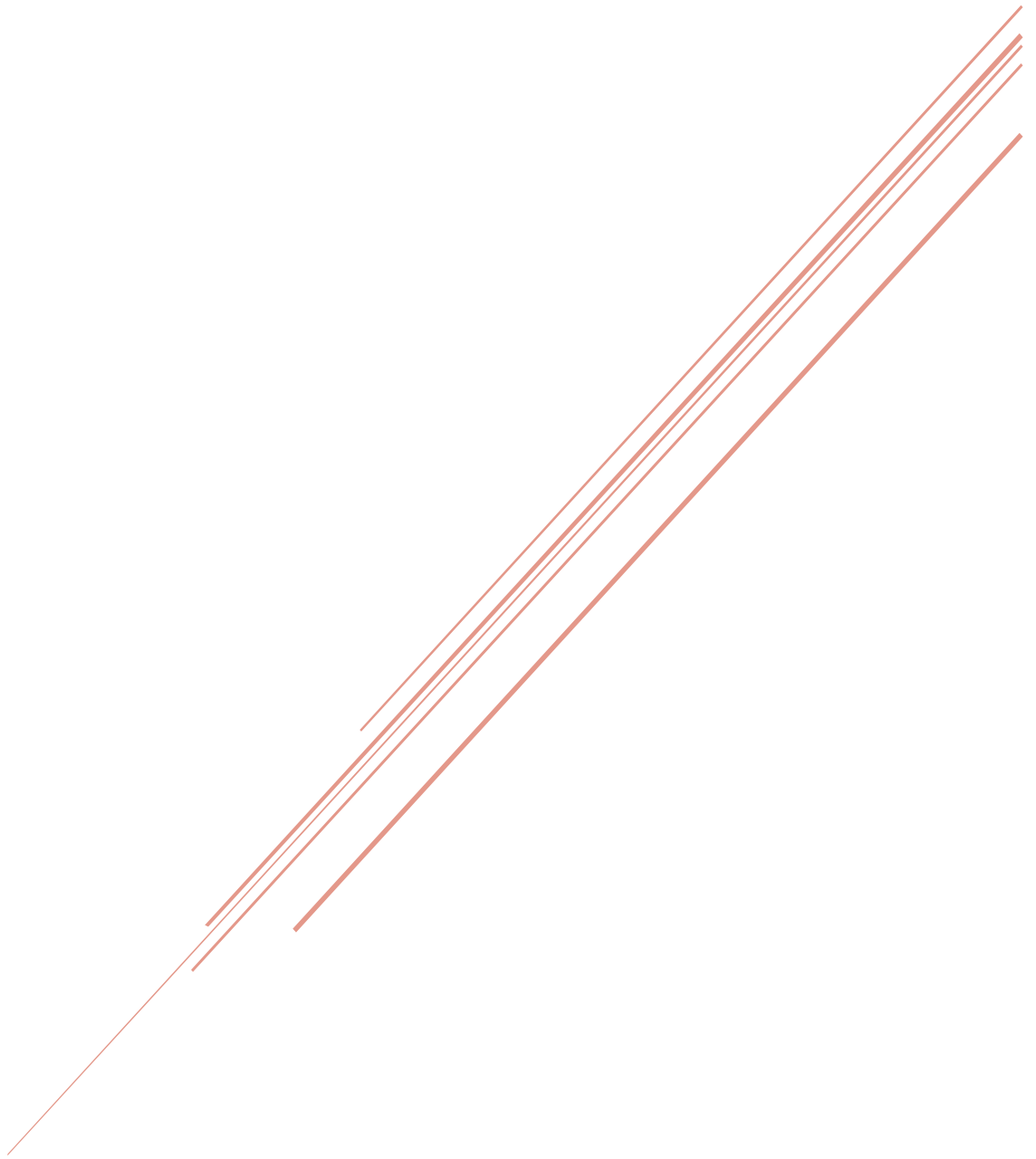

PLA DE CONVIVÈNCIA

Escola FEDAC PRATS
Curs 2019-2020

Índex

INTRODUCCIÓ	3
DESCRIPCIÓ DEL CENTRE FEDAC – PRATS.....	3
MISSIÓ I VALORS de l'escola	4
OBJECTIUS del Pla de CONVIVÈNCIA	4
ACTIVITATS QUE PORTEM A TERME AL CENTRE PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA.....	5
PROJECTES PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA A L'ESCOLA	6
GESTIÓ DEL CONFLICTE AMB VOLUNTAT D' ENTESA I RESOLUCIÓ.....	8
TIPUS DE CONFLICTES	9
FALTES CONSIDERADES COM A LLEUS.....	9
FALTES CONSIDERADES COM A GREUS	10
PROTOCOL D'ACTUACIÓ	11
OBJECTIUS DEL PROTOCOL	12
SEGUIMENT DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	12
CONCEPTES CLAU.....	12
ELS ROLS DE SITUACIONS D'ASSETJAMENT	15

INTRODUCCIÓ

Aquest document pretén mostrar el conjunt de valors que es viuen i transmeten a l'escola i les activitats que es realitzen per tal de promoure una bona convivència que capaciti els alumnes per a què creixin en harmonia i llibertat i donar les bases d'una gestió positiva dels conflictes.

L'enfocament de la convivència en el nostre centre té una visió constructiva i positiva, les actuacions van encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per convida millor i resoldre conflictes a través de la participació, de la comunicació i de la prevenció de problemes de conducta.

No limitem la convivència a elements organitzatius, sinó també a desenvolupar continguts que contribueixen a la formació de l'alumnat i del professorat. Entenem la convivència com part de l'aprenentatge, no com una aplicació de mesures disciplinàries. La convivència és un dels objectius de l'educació.

Per aconseguir una bona convivència en el Centre és necessari potenciar aquestes conductes mitjançant les assemblees de classe, elecció de delegats en representació del grup, el Pla d'Acció Tutorial, etc. Considerem important desenvolupar en els alumnes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i relació social.

Som conscients que els problemes apareixen perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però cal tenir en compte que la prevenció contribueix a reduir-los i una bona mediació a resoldre'ls.

DESCRIPCIÓ DEL CENTRE FEDAC – PRATS

Escola petita i molt familiar, situada al centre del poble de Prats. Les famílies són de classe mitjana i molt participatives en les activitats que portem a terme. Cada cop més podem trobar famílies provinents de llocs diversos amb una clara necessitat d'integrar-se a la nostra cultura catalana.

El nombre d'alumnes varia una mica cada curs, però ens movem al voltant del 100 alumnes. El nombre de famílies es d'unes 75 i el nombre de professors és de 13.

MISSIÓ I VALORS de l'escola

El Projecte de Convivència té com a missió principal el fet de contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat.

(Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

És important conscienciar tota la comunitat educativa que el foment de la convivència és la base de tot Projecte Educatiu. El projecte de convivència té el seu fonament en el caràcter propi de l'escola i els seus valors.

Cal que tots i cada un dels alumnes aprenguin a tenir una bona relació i s'acceptin a si mateixos, amb els altres i amb el món que els envolta per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i professional.

Són base del projecte de convivència el respecte, la llibertat, la democràcia, el diàleg, la comunicació, el treball conjunt entre família i escola, el coneixement profund d'un mateix i dels altres, l'expressió de forma variada, l'estimació sana, les relacions profundes, l'esforç, la responsabilitat, la inclusió, la inquietud pel coneixement i l'aprenentatge, l'acollida, la competència social, l'educació intercultural, l'educació emocional, l'educació per la Pau, la mediació, entre d'altres.

Família i escola van de la mà en l'educació i formació de l'alumne/a i un dels valors principals que promou aquest projecte és el de la coresponsabilitat i el diàleg, favorable al creixement i maduresa de l'alumnat.

OBJECTIUS del Pla de CONVIVÈNCIA

- 1- Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.
- 2- Promoure la coresponsabilitat i implicació de tots els agents de l'escola assumint la pròpia responsabilitat envers les actituds i els fets que ocorren en l'entorn escolar.
- 3- Acollir totes les persones que entren a l'escola: alumnat, famílies, professorat, personal de l'escola.

- 4- Promoure la interrelació i empatia de l'alumnat de les diferents etapes educatives.
- 5- Prevenir conflictes.
- 6- Detectar conflictes.
- 7- Gestionar els conflictes amb voluntat d'entesa i resolució.

ACTIVITATS QUE PORTEM A TERME AL CENTRE PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA

Famílies noves

- 1- Presentació de l'escola
- 2- Reunió Pedagògica o Psicopedagògica si és alumne amb necessitat educativa

Alumnes nous

- 1- Entrevista i acompanyament
- 2- PAD, programa atenció a la diversitat. Acollir l'alumnat amb dificultats específiques a l'aula. Descripció: Procurem, que els companys de classe acullin els alumnes nous després d'haver parlat des de les tutories. Els demanem la seva col·laboració per a una millor acollida d'aquest alumnat a classe.

Personal Nou

- 1- Entrevista
- 2- Presentació de tot el personal de l'escola
- 3- Assignació del mestre acompanyant

PROJECTES PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA A L'ESCOLA

-Enquestes de confiança a famílies i alumnes.

-Apadrinament lector.

-Treball cooperatiu.

-Educació emocions i valors.

-Sortides i Colònies.

-Projectes APS.

-Escola Verda, projecte "Fonts".

-Trobades lúdiques trimestrals amb famílies organitzades conjuntament amb l'AMPA.

-Trobades lúdiques trimestrals del claustre de mestres.

-PAT Projecte acció tutorial. Des de les tutories es treballen diferents temes relacionats amb el coneixement del grup i d'un mateix, sobre educació emocional, sobre diferents maneres de comunicar-nos i relacionar-nos amb el grup, resolució de conflictes, i sobre programes de prevenció de salut. A través de les assemblees de classe i de les activitats dissenyades d'educació emocional es pretén que els alumnes siguin competents en les següents accions:

- Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i valorar les conseqüències que es deriven dels seus actes i fer-se'n responsables.
- Fomentar el diàleg respectuós i escolta activa.
- Fer participar l'alumnat en les normes de convivència d'aula.
- Revisar les relacions a l'aula per evitar situacions d'abús de poder i exclusió.
- Donar a conèixer les estratègies de gestió positiva del conflicte.
- Impulsar que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal i que actuï en conseqüència.

- Promoure l'assemblea de classe com a espai de diàleg per prevenir i/o detectar els conflictes de convivència.
- Introduir, de manera transversal, en el currículum de totes les matèries, eines de gestió positiva de conflictes (la negociació informal i formal, el diàleg empàtic, l'escolta activa, etc.)
- Promoure a les diferents àrees curriculars metodologies que contribueixen a educar en la gestió positiva dels conflictes com el treball cooperatiu i el treball per projectes.
- Desenvolupar mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.
- Fer activitats de cohesió de grup.
- Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat.
- Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per eradicar actituds i expressions discriminatòries o qualsevol acte de violència.
- Revisar les relacions que es donen dins de l'aula, mitjançant sociogrames, que a més de fer-se per a la barreja de grups, serveixen per detectar si hi ha algun alumne exclòs o ignorat.
- Fomentar l'esperit crític per identificar, revisar i superar qualsevol situació de desigualtat.
- Observació a les hores de pati.
- Aplicació del projecte "Líder en mi"

GESTIÓ DEL CONFLICTE AMB VOLUNTAT D' ENTESA I RESOLUCIÓ

Hem parlat fins ara de prevenir els conflictes, però només pel simple fet de conviure, el conflicte sovint és inevitable. Sempre que hi ha una discrepància entre dos o més interessos, fàcilment es pot arribar a un estat de tensió que pot ser responsable d'un estat d'ansietat o de comportaments impulsius i/o violents que són els que hem d'evitar i per tant caldrà definir unes actuacions.

En el cas de parvulari, els infants de 3 a 5 anys estan en una edat en la qual la seva consciència emocional, regulació i capacitat d'empatia és encara molt immadura; així també el seu llenguatge encara no té la capacitat per regular l'acció, per tant, els "petits" conflictes són força constants: discutir-se perquè volen la mateixa joguina, voler ser el primer de la fila, i d'altres, són situacions que es donen sovint i que, per això, cal que des de ben petits es treballi l'educació emocional on el paper de la tutora i de la resta d'especialistes és fonamental. Els adults són els que han d'ajudar a l'adquisició de competències emocionals com són les d'aprendre a identificar i expressar les pròpies emocions, establir relació entre els seus actes i les seves conseqüències i buscar alternatives davant les situacions de conflicte que no siguin a través de la violència.

A Cicle Inicial de Primària, és molt important que els adults, docents i família, entenguin que els infants en aquesta edat necessiten moltes pautes d'actuació; en cas de conflicte, haurem d'estudiar quina ajuda pedagògica pot ser la més adient atenent a les característiques individuals de cada nen o nena. A mesura que l'alumnat va creixent, la consciència sobre les pròpies actuacions és més gran i, per tant, cal que vagi guanyant responsabilitats sobre els propis actes. És imprescindible que família i escola vagin de la mà en tots els aspectes relacionats amb l'educació dels joves.

El suport de la família és fonamental per a la gestió de conflictes. Per un costat, a les entrevistes amb cada família s'intenta que coneguin la conducta i reaccions dels seus fills. Això ha de possibilitar un treball conjunt família-escola quan cal intervenir en problemes concrets

És imprescindible la col·laboració estreta entre família i escola tot i que el lideratge de la gestió dels conflictes entre els alumnes sigui competència de l'escola. Les famílies de cadascun dels alumnes implicats han d'ajudar a què això es faci de la millor manera possible. Cada família coneix el seu fill o filla i, en el cas de detectar un conflicte continuat en el temps, o de detectar-lo en referència a altres alumnes, és molt important que en parlin amb la tutoria; però creiem que no haurien de posar-se en contacte amb l'altra família o parlar

malament d'un altre alumne. Els rumors entre famílies, les desavinences entre elles, així com l'ús de xats, blocs, WhatsApp, interfereixen negativament en el clima escolar perquè es malmet la relació entre les famílies i, en conseqüència, també la relació entre els mateixos infants.

Segons el tipus de conflicte caldrà informar a la comissió de convivència de l'escola, al consell escolar o a agents externs del centre.

TIPUS DE CONFLICTES

Distingim els conflictes lleus i els conflictes greus.

El document Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016 defineix:

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Els conflictes greus són; indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, entre d'altres. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

FALTES CONSIDERADES COM A LLEUS

1. Les faltes injustificades de puntualitat a l'horari de l'escola.
2. Les faltes injustificades d'assistència a classe o a altres activitats educatives organitzades pel centre.
3. Qualsevol acte d'incorrecció i desconsideració amb els altres membres de la comunitat educativa.
4. Els actes d'indisciplina; qualsevol acte injustificat que alteri el desenvolupament normal de les activitats del centre.
5. El deteriorament intencionat d'espais, instal·lacions, mobiliari o altres objectes de l'escola, així com de les pertinences dels altres membres de la comunitat educativa.

6. Les manques de respecte a qualsevol membre de la comunitat educativa, incloses les que es facin per mitjà de les xarxes digitals
7. La captura, emmagatzematge, tractament o difusió, per mitjans analògics o digitals, de dades de caràcter personal, inclosa la imatge i veu, de membres de la comunitat educativa sense el seu permís.
8. L'apropiació indeguda d'objectes o material que pertanyi a altres membres de la comunitat educativa.
9. L'apropiació indeguda de treballs escolars, còpia de treballs d'altres alumnes

FALTES CONSIDERADES COM A GREUS

- 1- Els actes greus d'indisciplina, les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, canvis o suplantació de la identitat digital, vexacions o humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, la sostracció o deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin contra llur intimitat o llur integritat personal, inclosos quan es facin per mitjà de les xarxes digitals i/o aparells tecnològics.
- 2- L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, la sostracció de documents i materials acadèmics
- 3- El deteriorament greu causat intencionadament de les dependències o els equipaments del centre i del material d'aquest.
- 4- Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ser perjudicials per a la salut, la incitació a aquests actes i especialment la incitació al consum.
- 5- Accions reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.
- 6- Les actuacions i les incitacions a actuacions perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa del centre.
- 7- La captura i difusió, per mitjans analògics o digitals, de dades de caràcter personal, inclosa la imatge, el vídeo, l'animació, el text o la veu, de qualsevol membre de la comunitat educativa sense el seu consentiment .

- 8- Les manques de respecte a la institució escolar i/o a les persones que hi treballen.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

Totes les formes de violència constitueixen una violació dels drets fonamentals i cal aplicar totes les mesures necessàries per eradicar aquestes situacions d'abús entre la nostra comunitat.

Diem que hi ha maltractament entre iguals quan un alumne/a pateix de manera repetida i durant un temps prolongat, accions com insults, rebuig social, intimidació psicològica i/o agressivitat física per part d'algun o alguns companys/es amb la conseqüent victimització de la persona agredida.

No totes les accions agressives, o fins i tot violentes, constitueixen maltractament; conductes freqüents en els centres escolars com baralles entre iguals, canvis d'amics i ruptures, conductes violentes contra el material o mobiliari escolar, indisciplina, disrupció dins i fora de l'aula, entre d'altres, no tenen per què constituir maltractament.

Perquè existeixi una situació d'assetjament cal que es compleixin les següents condicions:

1. Hi ha una relació de domini-submissió en la que sempre un és l'agressor/a i l'altre la víctima.
2. Les agressions es produeixen durant un temps prolongat i de manera reiterada.
3. L'agressor/a ha de tenir una clara voluntat de fer mal a l'altre/a

El maltractament entre iguals és afavorit i reforçat gràcies a la "lleï del silenci i de la por" que s'imposa. Les víctimes de maltractament no s'atreveixen a denunciar l'assetjament per por a les represàlies. Tampoc són recolzades pels seus companys que romanen com a espectadors passius, sense atrevir-se a intervenir ni descobrir la situació per por a ser inclosos dins del cercle de victimització i convertir-se també en centre d'agressions, encara que la major part d'ells sentin que haurien d'intervenir

OBJECTIUS DEL PROTOCOL

1. Informar, formar i sensibilitzar a tots els membres de la comunitat escolar en matèria d'assetjament i donar pautes per identificar aquestes situacions, prevenir-les i evitar que es produeixin.
2. Disposar de l'organització específica i determinar procediments àgils d'intervenció i acompanyament per tal d'atendre i resoldre aquestes situacions amb la màxima celeritat i dins dels terminis que estableixi aquest protocol.
3. Garantir la seguretat , la integritat de les persones afectades. Aplicar en tot moment les mesures que en cada cas siguin adients per protegir les víctimes i agressors per acabar amb l'assetjament i aplicar, si cal, les mesures sancionadores pertinents.
4. Garantir la confidencialitat de les persones afectades.

SEGUIMENT DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

La comissió de convivència, està formada per:

- La Direcció Titular que la presideix per raó del seu càrrec.
- Un representant de les famílies (Consell Escolar).
- Un representant del claustre de professorat.

Aquesta comissió ha de fer el seguiment d'aquest projecte. Fer la valoració de les situacions que s'hagin pogut donar i fer un recull de propostes i recomanacions per avançar en la millora del clima de convivència escolar.

CONCEPTES CLAU

És important unificar significats i entendre tots el mateix.

Agressió: acció no justificada contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.

Assertivitat: És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.

Assetjament (Bullying): Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes

Ciberassetjament: assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimat per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.

Empatia: És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.

Pràctiques restauratives: Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.

Violència: Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una determinada acció o omissió.

Absentisme: és l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Acollida: és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre, i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

Coeducació: Acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de l'alumnat, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant la igualtat real d'oportunitats. Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per a la diversitat de l'alumnat.

Competències socioemocionals: és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius.

Comunicació: entre família i escola és el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre. Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

Conflicte: situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

Educació intercultural: Promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat.

Educació per la pau: La convivència és el valor primer de tota societat que busca la pau i que utilitza el diàleg per resoldre tot tipus de qüestions.

Esforç: l'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. Constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment.

Mediació: procés de gestió positiva de conflictes.

Inclusió: suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat de manera que el centre identifiqui les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Norma: La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes del centre estan recollides en el document NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre).

Participació: és molt clar que s'aprèn participant. En aquest sentit el centre necessita d'estructures que facilitin la participació dels alumnes i pràctiques que hi convidin. De manera especial l'escola incideix en la participació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. La seva implicació és un factor determinant en l'èxit educatiu dels seus fills. La carta de compromís educatiu és l'instrument que

estableix el marc de comunicació i de participació entre l'escola i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

Respecte: *Principi bàsic per viure i conviure en societat, actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar. És necessari potenciar el respecte a un mateix, als altres, al món.*

Responsabilitat: *Capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.*

(Extret del Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

ELS ROLS DE SITUACIONS D'ASSETJAMENT

En una broma tothom riu i ningú no resulta perjudicat, mentre en l'assetjament hi ha una víctima.

Dan Olweus descriu els diferents rols que es poden adoptar davant una situació d'assetjament. Cal recordar que davant aquest tipus de situacions no hi ha una situació neutral.

- Persona víctima: qui rep l'agressió
- Persona agressora: comença l'assetjament i en pren part activa.
- Persona seguidora: no comencen l'assetjament però en prenen part activa.
- Persona partidària: no prenent part activa però el recolzen mostrant un suport obert.
- Persona espectadora: no prenent posició, el que succeeix no va amb ells.
- Possible persona defensora: pensen que caldria ajudar la víctima, però no ho fan.
- Persona defensora: no els agrada l'assetjament i ajuden la víctima o ho intenten.

(Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.
Arxiu 4 Deu punts per conèixer millor el fenomen)